

Mangler i beskyttelsen af menneskerettigheder og retfærdighed i Den Demokratiske Republik Congo

Europa-Parlamentets beslutning af 7. oktober 2010 om mangler ved beskyttelsen af menneskerettighederne og retsstatsprincipperne i Den Demokratiske Republik Congo

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om DR Congo, særlig beslutning 17. januar 2008 om situationen i Den Demokratiske Republik Congo og voldtægt som krigsforbrydelse¹ og beslutning af 17. december 2009 om voldshandlingerne i Den Demokratiske Republik Congo², der vedrører bevæbnede gruppers seksuelle voldshandlinger og de vedvarende menneskerettighedskrænkelser i landet; der henviser til sin beslutning af 7. maj 2009 om ligestillingsaspektet i EU's eksterne forbindelser og fredsopbygning/nationsopbygning³,
- der henviser til den foreløbige FN-rapport om massevoldtægter i DR Congo, "Rapport préliminaire de la mission d'enquête du Bureau Conjoint des Nations Unies aux Droits de l'Homme sur les viols massifs et autres violations des droits de l'homme commis par une coalition de groupes armés sur l'axe Kibua-Mpofi, en territoire de Walikale, province du Nord-Kivu, du 30 juillet au 2 août 2010", der blev offentliggjort den 24. september 2010,
- der henviser til Cotonou-partnerskabsaftalen, der blev undertegnet i juni 2000,
- der henviser til Rådets konklusioner af 27. oktober 2009 om De Store Søers Område,
- der henviser til Rådets erklæring af 10. oktober 2008 om situationen i den østlige del af DR Congo,
- der henviser til Rådets fælles aktion 2009/769/FUSP af 19. oktober 2009 om ændring af fælles aktion 2007/405/FUSP om Den Europæiske Unions politimission vedrørende reformen af sikkerhedssektoren og dens retlige grænseflade i Den Demokratiske Republik Congo (EUPOL RD Congo),
- der henviser til EUSEC RD Congo-missionen til reform af sikkerhedssektoren, der blev etableret i juni 2005, Rådets fælles aktion 2005/355/FUSP af 2. maj 2005 om Den Europæiske Unions rådgivnings- og bistandsmission vedrørende reform af sikkerhedssektoren i DR Congo),
- der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution 1856 (2008) om MONUC's mandat,
- der henviser til resolution 1925 (2010) fra FN's Sikkerhedsråd, der specificerer mandatet for FN's stabiliseringsmission i DR Congo (MONUSCO),

¹ EUT C 41 E af 19.2.2009, s. 83.

² Vedtagne tekster, P7_TA(2009)0118.

³ Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0372.

- der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolutioner nr. 1325 (2000) og 1820 (2008) om kvinder, fred og sikkerhed og nr. 1888 (2009) om seksuel vold mod kvinder og børn under væbnede konflikter, hvori det understreges, at alle stater har et ansvar for at sætte en stopper for straffriheden og retsforfølge dem, der er ansvarlige for forbrydelser imod menneskeheden og krigsforbrydelser, herunder vold af seksuel og anden karakter rettet mod kvinder og piger,
 - der henviser til den nye lov om seksuel vold, som DR Congos parlament vedtog i 2006 med det formål at fremskynde retsforfølgelsen i voldtægtssager og skærpe straffene,
 - der henviser til EU-Rådets handlingsplan om ligestilling mellem kønnene i udviklingssamarbejdet, som skulle sikre, at ligestillingsaspektet integreres i EU's arbejde med partnerlande på alle planer,
 - der henviser til, at FN's generalsekretær i marts 2010 udpegede en særlig repræsentant for seksuel vold i væbnede konflikter,
 - der henviser til den fælles erklæring af 27. august 2010 fra EU's højtstående repræsentant Catherine Ashton og EU's udviklingskommissær Andris Piebalgs om voldshandlingernes genopblussen i Nord Kivu i DR Congo,
 - der henviser til FN-generalsekretærens rapport af 23. august 2010 om bevæbnede grupperes seneste massevoldtægter mod civile i den østlige del af DR Congo,
 - der henviser til den rolle, som EU's krisestyring har spillet for gennemførelsen af UNSC-resolution 1325 og 1820 ved som led i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik at indplacere særlige rådgivere eller koordinatore for kønsspørgsmål i hver krisestyringsmission over hele verden,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 4,
- A. der henviser til, at Atul Khare, FN's undergeneralsekretær for fredsbevarende operationer, har rapporteret til FN's Sikkerhedsråd, at mere end 500 mennesker, heriblandt unge piger, kvinder i en alder på op til 75 år og spædbørn af begge køn, i perioden fra den 30. juli 2010 til den 4. august 2010 blev udsat for massevoldtægter i det østlige Congos minedistrikt – angiveligt begået af oprørere og militser,
- B. der henviser til, at der er begået seksuelle overgreb i nærheden af de fredsbevarende FN-styrkers lejr, der ligger kun få km fra byen Luvungi; der henviser til, at FN-medarbejdere øjensynlig vidste, at oprørerne havde besat Luvungi by og de omkringliggende landsbyer i det østlige Congo dagen efter, at angrebene begyndte den 30. juli 2010, men at FN's hovedkvarter i New York først to uger senere fik kendskab til voldtægterne,
- C. der henviser til, at FN's stabiliseringsmission i DR Congo (MONUSCO) i henhold til kapitel VII i FN-pagten har mandat til at bruge alle nødvendige midler til at udføre sin beskyttelsesopgave, herunder til at sikre en effektiv beskyttelse af civilbefolkningen, humanitært personel og menneskerettighedsforkæmpere, når disse er i overhængende fare for at blive udsat for fysisk vold fra enhver congolesisk eller udenlandsk væbnet gruppes side, og til at støtte regeringens bestræbelser på at bekæmpe straffrihed og sikre

beskyttelse af civile mod krænkelser af internationale menneskerettigheder og humanitær ret, herunder alle former for seksuel og kønsbaseret vold,

- D. der henviser til, at kampene mellem den congolesiske hær, Mai Mai-militsen og tropper fra FDLR (De Demokratiske Styrker til Befrielse af Rwanda), FPJC (Folkefronten for Retfærdighed i Congo) og LRA (Herrens Modstandshær) til trods for MONUSCO's tilstedeværelse har krævet 6 millioner menneskeliv siden 1998 og stadig er direkte eller indirekte årsag til tusindvis af dødsfald, umådelige lidelser, fattigdom samt intern fordrivelse af mennesker hver måned, samtidig med at situationen i flygtningelejrene er i stadig forværring,
- E. der henviser til, at den congolesiske hærs soldater har været impliceret i drab på og voldtægt af hundredvis af civile; der henviser til, at voldtægterne, tvangsrekrutteringen af civile og børn til militærtjeneste og de alvorlige menneskerettighedskrænkelser i det østlige DR Congo, begået af såvel oprørstropper fra LRA og kombattanter fra FDLR som af den congolesiske hær selv, fortsætter,
- F. der henviser til, at voldtægt som krigsvåben er blevet chokerende almindeligt i det østlige Congo, hvor der ifølge FN sidste år blev rapporteret mindst 8 300 voldtægter, mens mange flere aldrig bliver rapporteret; der henviser til, at der ifølge FN's højkommissær for flygtninge blev rapporteret om voldtægt af mindst 1 244 kvinder i løbet af første kvartal af 2010, hvilket svarer til et gennemsnit på 14 voldtægter om dagen; der finder, at seksuel og kønsbaseret vold til enhver tid må anses for en krigsforbrydelse og en forbrydelse mod menneskeheden,
- G. der henviser til at voldtægt systematisk anvendes af en række væbnede bevægelser, herunder også DR Congos regulære hær, som led i en taktisk terrorbaseret krigsførelse og som et middel til at opnå militære og økonomiske mål; der påpeger, at overgrebene på kvinder bevidst begås for øjnene af deres familier eller samtlige beboere i deres landsby med det formål at indgyde samfundet frygt; der påpeger, at disse voldshandlinger ofte koster kvinderne deres plads i samfundet og deres evne til at sørge for deres børn, hvortil kommer, at de ofte smittes livsvarigt med aids-virus,
- H. der henviser til, at de civile og militære anklagemyndigheders undladelse af at iværksætte uvildige undersøgelser med henblik på at retsforfølge gerningsmændene til menneskerettighedskrænkelser har gjort gruppevoldtægter og seksuelle overgreb til et hverdagsfænomen for indbyggerne i Congo, hvilket har skabt en form for "accept" af menneskerettighedskrænkelser i området,
- I. der henviser til, at den congolesiske hær fortsat ikke råder over de nødvendige menneskelige, tekniske og finansielle ressourcer til at varetage sine opgaver i landets østlige provinser, hvilket sammen med hærens manglende disciplin og uddannelse fortsætter med at undergrave dens rolle i forbindelse med beskyttelse af befolkningen og genoprettelse af freden,
- J. der henviser til, at mange ngo'er har iagttaget en stigende undertrykkelse af menneskerettighedsforkæmpere, journalister, oppositionsledere, ofre og vidner i DR Congo i løbet af det sidste år, bl.a. i form af drab, ulovlige anholdelser, retsforfølgning, telefontrusler og gentagne indkaldelser til efterretningstjenesternes kontorer,

- K. der henviser til, at krigsforbryderen Bosco Ntaganda stadig ikke er blevet arresteret, men tværtimod er blevet udpeget til en ledende stilling i de fælles militære operationer, de congolesiske og rwandiske styrker foretager i det østlige DR Congo; der konstaterer, at den tidligere congolesiske leder Jean-Pierre Bemba Gombo er stillet for Den Internationale Straffedomstol under anklage for krigsforbrydelser, herunder voldtægt,
- L. der henviser til, at den ulovlige handel med mineraler i DR Congo gør det muligt for mange aktører at fortsætte med købe mineraler i områder, der kontrolleres af oprørsgrupper, hvormed de finansierer disse oprørsgrupper, hvilket er en faktor, der giver næring til og forværrer konflikten,
- M. der henviser til, at det nyligt vedtagne amerikanske lov om "konfliktmineraler" er et forsøg på at forhindre de amerikanske forbrugere i at købe mobiltelefoner, computere og andre hightech-teknologier fremstillet af amerikanske virksomheder, som benytter mineraler købt fra miner, der kontrolleres af oprørere; der påpeger, at amerikanske virksomheder, herunder producenter af mærkevarer i elektronikbranchen, mineralforarbejdningsvirksomheder og juvelerer, ifølge denne lov hvert år skal meddele den amerikanske Securities Exchange Commission, om der i deres produkter indgår noget guld, tantal eller cassiterit, som enten er direkte importeret fra DR Congo eller udsmyglet via de ni nabolande,
1. fordømmer på det stærkeste de massevoldtægter og andre menneskerettighedskrænkelser mod mindst 500 kvinder og børn, der blev begået mellem den 30. juli 2010 og 4. august 2010 i Nord-Kivu-provinsen af De Demokratiske Styrker til Befrielse af Rwanda (FDLR), en hutu-oprørsgruppe og Mai Mai-militsen, samt de krænkelser, som blev begået i andre egne af Nord- og Syd-Kivu;
 2. kræver, at alle aktører gør en forstærket indsats for at bekæmpe straffriheden, og at voldshandlingerne og krænkelserne af menneskerettighederne i DR Congo øjeblikkeligt ophører; understreger behovet for en yderligere indsats for at bringe de lokale og udenlandske væbnede gruppers aktiviteter i det østlige DR Congo til ophør;
 3. opfordrer FN og DR Congos regering til at iværksætte en uvildig og tilbundsgående undersøgelse af begivenhederne med henblik på at sikre, at de ansvarlige for overtrædelserne af menneskerettighederne og af den internationale humanitære folkeret stilles til ansvar og retsforfølges efter congolesisk og international ret;
 4. er dybt foruroliget over, at MONUSCO ikke har kunnet udnytte sit mandat og sine magtanvendelsesregler til at sørge for beskyttelse mod væbnede oprørsbevægelser massive voldtægter og andre menneskerettighedskrænkelser i nærheden af de fredsbevarende styrkers base; anerkender ikke desto mindre, at der fortsat er behov for dets tilstedeværelse, og kræver, at der gøres enhver indsats for, at det uhindret kan udøve sit mandat med henblik på at beskytte dem, der er truet;
 5. opfordrer FN's Sikkerhedsråd til som et hasteanliggende at træffe enhver mulig foranstaltning for effektivt at forhindre alle yderligere angreb på civilbefolkningen i de østlige provinser af DR Congo og til at yde lægelig, juridisk, social, humanitær og anden bistand til ofre; kræver en effektiv implementering af MONUSCO's nye adfærdskodeks og nedsættelse af en følgegruppe til overvågning af menneskerettighedssituationen;

6. understreger det presserende behov for at finde en politisk løsning på den væbnede konflikt; opfordrer DR Congos regering til i tæt samarbejde med det internationale samfund og AU at sørge for sikre og stabile forhold for befolkningen i det østlige Congo og opfordrer alle væbnede grupper i DR Congo til at indstille alle angreb, respektere menneskerettighederne og straks genoptage dialogen i forbindelse med fredsprocessen;
7. anmoder om en øjeblikkelig forøgelse af kvinders deltagelse i alle initiativer, der sigter mod en løsning på konflikten i DR Congo, herunder som mæglere, forhandlere og i processerne til gennemførelse af konfliktløsningstiltag;
8. understreger, at genopbygningen og reformen af retsvæsenet (med henblik på at inkorporere en forebyggelses- og beskyttelsesdimension og bekæmpe straffrihed i forbindelse med seksuel vold) og bistanden til og reintegrationen af ofre bør være centrale elementer i de støtteprogrammer, der skal finansieres; opfordrer i den forbindelse til, at sagerne om massevoldtægter i det østlige DR Congo henvises til Den Internationale Straffedomstol;
9. understreger, at oprettelsen af en egentlig national hær bør være en prioriteret humanitær målsætning i DR Congo; gentager, at der er behov for uddannelse og anstændige lønninger for at reformere den congolesiske hær og forbedre disciplinen;
10. opfordrer DR Congos parlament til at oprette den nationale menneskerettighedskommission, der er omtalt i forfatningen, som et første skridt hen imod vedtagelsen af en lov om beskyttelse af ofre for og vidner til menneskerettighedskrænkelser, menneskerettighedsaktivister, hjælpearbejdere og journalister;
11. opfordrer regeringerne i De Store Søers Område til at fastholde et højt ambitionsniveau i den fælles indsats for at fremme fred og stabilitet i regionen via de eksisterende regionale mekanismer og forstærke deres bestræbelser til fremme af den regionale økonomiske udvikling og i den forbindelse navnlig fokusere på spørgsmålet om forsoning, menneskers sikkerhed, øget retlig ansvarliggørelse samt flygtninges og internt fordrevnes tilbagevenden og integration;
12. opfordrer Den Europæiske Union og dens medlemsstater til at støtte EUSEC RD- og EUPOL RD-missionernes aktiviteter; anmoder om, at ligestillingsaspektet integreres fuldt ud i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik; anmoder i den forbindelse om, at kønsperspektivet får en stærk rolle i de civile og militære missioner med henblik på at øge deres operationelle effektivitet, eftersom EU i kraft af sin centrale rolle kan bidrage med en væsentlig "merværdi" for så vidt angår hensynet til kvinders situation i væbnede konflikter og i forbindelse med konfliktforebyggelse;
13. beklager dybt de tiltagende voldshandlinger mod bistandsarbejdere og anerkender den indsats, som humanitære organisationer gør på stedet under ekstremt vanskelige og usikre betingelser;
14. hilser vedtagelsen af den nye amerikanske lov om "konfliktminerale" velkommen og anmoder Kommissionen og Rådet om at overveje et tilsvarende lovgivningsinitiativ; opfordrer indtrængende DR Congos regering til i fuldt omfang at implementere og overholde gennemsigthedsinitiativet for udvindingsindustrien (EITI) med henblik på at

styrke gennemsigtigheden og den gode forvaltning i udvindingsindustrien; opfordrer Kommissionen og Rådet til at forstærke kampen mod korruptionen i DR Congo, som bidrager til undergravningen af og overgrebene mod menneskerettighederne;

15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Den Afrikanske Unions institutioner, SADC, regeringerne i De Store Søers Område, herunder DR Congo og Rwanda, FN's generalsekretær, FN's særlige repræsentant for seksuel vold i væbnede konflikter, FN's undergeneralsekretær for humanitære anliggender og nødhjælpskoordinator, FN's Sikkerhedsråd samt FN's Menneskerettighedsråd.